

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อติดตามผลมหาดพิศ ปีการศึกษา 2517 ถึง 2527 สาขาวิชา
นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นี้ เป็นการวิจัย
เชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายของมหาดพิศครุศาสตร์ สาขาวิชานิเทศ-
การศึกษาและพัฒนาหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของมหาดพิศ สาขา
วิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ที่สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 ถึง
2527
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตร ครุศาสตรมหาดพิศ สาขาวิชานิเทศ
การศึกษาและพัฒนาหลักสูตรต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของมหาดพิศ-ครุศาสตร์
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรครุศาสตรมหาดพิศ
สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ดังนั้น ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งจะ
ได้กล่าวต่อไปตามลำดับดังนี้คือ กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การ
เก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่มคือ

1. มหาดพิศครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2517 ถึง 2527 สาขาวิชานิเทศการ-
ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม 11 รุ่น
จำนวน 213 คน (ดังปรากฏในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนมหาดิศจรศาสตร สาขาวิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักรูตร
ปีการศึกษา 2517 ถึง 2527

ปีการศึกษา	ชาย	หญิง	รวม
2517	4	5	9
2518	8	4	12
2519	4	4	8
2520	11	3	14
2521	8	6	14
2522	9	8	17
2523	11	12	23
2524	8	15	23
2525	12	10	22
2526	24	14	38
2527	23	10	33
รวม	122	91	213

2. ผู้งกับบัญญัติฉบับปัจจุบันของมหาดิศจรศาสตร สาขาวิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักรูตร จำนวน 213 คน ตามจำนวนมหาดิศจรที่เป็นกรลุ่มตัวอย่างประชากร
ทั้งนี้เป็นผู้้งกับบัญญัติเหนือกรว่ามหาดิศจรหนึ่งระดับขึ้นไป

เครื่องมื่อที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเองจำนวน 2 ชุด เป็นเครื่องมื่อในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หนังสือ เอกสาร ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและการติดตามผลการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศและนำข้อมูลเหล่านี้มาสร้างเป็นแบบสอบถามโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้สามารถสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ด้วย

2. ร่างแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) แบบปลายเปิด (open - ended) และแบบประเมินค่า (rating scale) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถามสำหรับมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มุ่งสำรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เพศ อายุ ปีที่เข้าศึกษา การศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต ตำแหน่งหน้าที่การงานก่อนเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิตและในปัจจุบัน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ฯลฯ เป็นแบบตรวจสอบรายการและเติมคำ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความก้าวหน้าของมหาบัณฑิตในการปฏิบัติงาน มุ่งสำรวจข้อมูลด้านความเพิ่มพูนทางวิชาการหลังการศึกษาระดับมหาบัณฑิต การเข้ารับการอบรมทางวิชาการหรือดูงานต่าง ๆ ผลงานทางวิชาการของมหาบัณฑิต ฯลฯ เป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบเติมคำ

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ต่อการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตและอุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติงานเป็นแบบประเมินค่า แบบเลือกตอบและแบบเติมคำ

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรด้านต่าง ๆ เป็นแบบปลายเปิด

2.2 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาในปัจจุบันของมหาบัณฑิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขา

วิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาในความสามารถ 2 ด้านคือ ความรู้ความสามารถทางวิชาการและด้านคุณลักษณะส่วนตัว

3. นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวซึ่งสร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยนิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วจึงได้นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน เพื่อขอความคิดเห็นและข้อวิจารณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหาให้ครอบคลุม วัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับมหบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร จำนวน 10 คน เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ สมบูรณ์และมีความถูกต้องในด้านเนื้อหา ภาษาและการสื่อความหมาย แล้วนำมาปรับปรุงเป็น แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของมหบัณฑิต จำนวน 11 คำถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความก้าวหน้าของมหบัณฑิตในการปฏิบัติงาน จำนวน

6 คำถาม

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตรมหบัณฑิต สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร จำนวน 13 คำถาม

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรมหบัณฑิตใน ด้านต่าง ๆ จำนวน 7 ด้าน

แบบสอบถามฉบับ เฉพาะผู้บังคับบัญชา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความสามารถ ในการปฏิบัติงานของมหบัณฑิตในความสามารถ 2 ด้าน ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ จำนวน 16 รายการ

ด้านคุณลักษณะส่วนตัว จำนวน 15 รายการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตฝ่ายทะเบียน บัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอศึกษารายชื่อและจำนวน มหบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตรที่จบการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 ถึง 2527 และได้บันทึกที่อยู่และสถานที่ปฏิบัติงานของมหบัณฑิต ปรากฏว่ามีจำนวนทั้งสิ้น

213 คน แล้วได้นำมาตรวจสอบเพื่อความถูกต้องโดยการศึกษาคำทำเนียบนิสิตเก่า ค.ม. (นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร) ด้วย

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบรายชื่อ และที่อยู่ของมหาวิทยาลัยดังกล่าว เพื่อให้ทราบที่อยู่แน่นอนที่สามารถติดต่อได้ โดยการส่งไปรษณียบัตร ซึ่งจัดพิมพ์เป็นแบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ สถานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน พร้อมกับได้ส่งจดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจนั้น ไปยังมหาวิทยาลัยครุศาสตร์ (ยกเว้นมหาวิทยาลัยที่ทราบสถานที่ที่สามารถติดต่อได้แน่นอน) โดยได้เจ้าหน้าที่ที่อยู่ของผู้วิจัยในไปรษณียบัตรนั้น เพื่อให้มหาวิทยาลัยส่งกลับคืนได้โดยสะดวก ทั้งนี้ใช้เวลาในการตอบแบบสำรวจ 15 วัน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานรวมทั้งที่ทราบที่อยู่ของมหาวิทยาลัยที่แน่นอนที่สามารถติดต่อได้นั้นมี จำนวน 195 คน

2. ส่งแบบสอบถามฉบับ ของมหาวิทยาลัยและฉบับ ผู้บังคับบัญชาพร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์บางท่านในภาควิชาบริหารการศึกษาไปถึงมหาวิทยาลัย สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร โดยทางไปรษณีย์ และติดต่อด้วยตนเองจากมหาวิทยาลัยที่สามารถติดต่อได้

แบบสอบถามที่ส่งไปนั้น ผู้วิจัยได้จัดให้มหาวิทยาลัยและผู้บังคับบัญชาส่งคืน โดยแยกกันต่างหาก ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการส่งแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งที่ 1 เป็นเวลา 15 วัน ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมาเป็นจำนวน 125 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 64.10 ผู้วิจัยจึงได้ส่งไปรษณียบัตรขอความร่วมมือเป็นครั้งที่ 2 โดยใช้เวลาในการตอบเป็นเวลา 15 วันอีกเช่นกัน เมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามเพิ่มขึ้นอีก 42 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งสิ้น 167 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 3 ฉบับ แบบสอบถามของมหาวิทยาลัยที่ได้รับคืน ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 164 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.10 ของจำนวนกลุ่มประชากร

4. สำหรับแบบสอบถามฉบับ ผู้บังคับบัญชานั้น ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 142 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.82 ของจำนวนกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับมหาดพิศ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของมหาดพิศ ใช้คำร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ใช้คำร้อยละ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรครุศาสตร์มหาดพิศ ในการปฏิบัติงาน ให้นำหนักความคิดเห็นในแต่ละรายการ แล้วหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหาดพิศ ใช้คำร้อยละ ส่วนข้อเสนอแนะใช้วิธีสรุปและเรียงลำดับความสำคัญตามความถี่ของข้อเสนอแนะนั้น

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรใช้วิธีสรุปและเรียงลำดับความสำคัญตามความถี่ของข้อเสนอแนะนั้น

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับผู้บังคับบัญชา ให้นำหนักความคิดเห็นในแต่ละรายการแล้วหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของมหาดพิศ ใช้วิธีสรุปและเรียงลำดับความสำคัญตามความถี่ของข้อเสนอแนะนั้น

การให้นำหนักคะแนน

สำหรับแบบสอบถามชุดมหาดพิศ ให้นำหนักดังนี้

คะแนน	4	เมื่อกว่าในช่อง	ดีมาก	มากที่สุด
คะแนน	3	เมื่อกว่าในช่อง	ดี	มาก
คะแนน	2	เมื่อกว่าในช่อง	พอใช้	น้อย
คะแนน	1	เมื่อกว่าในช่อง	ควรปรับปรุง	ไม่มีประโยชน์

สำหรับแบบสอบถามฉบับผู้บังคับบัญชา ให้คะแนนดังนี้

คะแนน	4	เมื่อกาในช่อง	มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มากที่สุด
คะแนน	3	เมื่อกาในช่อง	มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มาก
คะแนน	2	เมื่อกาในช่อง	มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ปานกลาง
คะแนน	1	เมื่อกาในช่อง	มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น น้อย
คะแนน	0	เมื่อกาในช่อง	ไม่มีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตร $\bar{X} = \frac{\sum fX}{n}$

2. สูตร $S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{n} - \left(\frac{\sum fX}{n}\right)^2}$

เมื่อ	X	คือ	คะแนน
	f	คือ	ความถี่
	n	คือ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
	\bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ย
	S.D.	คือ	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การตีความหมายค่าเฉลี่ย

ข้อมูล จากแบบสอบถามฉบับมหาดพิศ

3.51 - 4.00	ดีมาก	มากที่สุด
2.51 - 3.50	ดี	มาก
1.51 - 2.50	พอใช้	น้อย
1.00 - 1.50	ควรปรับปรุง	ไม่มีประโยชน์

ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับผู้บังคับบัญชา

3.51 - 4.00	มีความหมาย	มากที่สุด
2.51 - 3.50	มีความหมาย	มาก
1.50 - 2.50	มีความหมาย	ปานกลาง
0.51 - 1.50	มีความหมาย	น้อย
0 - 0.50	มีความหมาย	ไม่มีเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย